

Handläggare
Emily Thörling
Telefon: 08-50812610

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
21 mars 2024

Remiss av Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024–2028, KS 2023/1303

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2023/1303

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024–2028 beslutades av fritidsnämnden hösten 2023. Programmet har nu inkommit till stadsdelsnämnden på remiss för ett yttrande.

Programmet presenterar en vision om ett Stockholm där alla kan och vill vara fysiskt aktiva, samt innehåller strategier för att förbättra folkhälsan genom ökad fysisk aktivitet och minska ojämlikheter i hälsa. Det betonar vikten av fysisk aktivitet som en folkhälsofaktor och identifierar prioriterade grupper för särskilda insatser. Programmet lyfter bland annat fram föreningsliv, tillgång till anläggningar och naturområden, och hur olika evenemang kan inspirera till ökad aktivitet. Det fokuserar på att främja en aktiv skola, organisera motion och idrott för alla, samt utveckla anläggningar och ytor som främjar rörelse. Programmet understryker även vikten av samverkan, uppföljning och ansvar för att uppnå dessa mål.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget till program för idrott, motion och friluftsliv som fokuserar på att minska de ojämlikheter som råder i förhållande till tillgång och möjligheter till rörelse. Detta ligger i linje med förvaltningens arbete med att uppnå Agenda 2030.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024–2028 till Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande senast den 8 april 2024.

Ärendet har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder samt till fastighetsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden, Stockholms stadshus AB, kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor, förskolenämnden och RF-SISU Stockholm.

Ärendet

Ett förslag till nytt idrottspolitiskt program har tagits fram av idrottsnämnden och inkommit till stadsdelsförvaltningen på remiss från kommunstyrelsen. Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024–2028 har tagits fram som en del av stadens arbete med att främja folkhälsa och välbefinnande bland invånarna. Stockholms stad hoppas att programmet ska hjälpa till i att skapa en stad där alla känner sig välkomna och motiverade att leva ett aktivt liv. Programmet fokuserar på följande mål:

Förbättra folkhälsan: En central drivkraft bakom programmet är insikten om fysisk aktivitets betydelse för individens hälsa och välbefinnande. Med ökande stillasittande livsstilar och dess negativa hälsoeffekter, syftar programmet till att öka fysisk aktivitet bland Stockholms invånare.

Minska hälsoklyftor: Deltagandet i fysisk aktivitet är ojämlig inom vissa grupper. Genom att rikta in sig på prioriterade grupper som t.ex. barn och ungdomar, flickor, personer med låg socioekonomisk status, samt personer med funktionsnedsättningar, strävar staden efter att minska dessa klyftor.

Agenda 2030 och nationella mål: Bakgrunden till programmet är också rotad i internationella och nationella hälsopolitiska målsättningar, såsom FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling. Programmet ansluter till Sveriges folkhälsopolitiska mål som antogs 2018, med ambitionen att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa över hela befolkningen.

Stödja en aktiv livsstil: Detta program är ett svar på efterfrågan på ökade och förbättrade möjligheter för fysisk aktivitet i staden. Med ett växande Stockholm ökar också behovet av idrottsanläggningar, motionsspår, och grönområden som kan främja en aktiv livsstil. Tillgängligheten till idrottsanläggningar och naturområden som uppmuntrar till fysisk aktivitet ska förbättras.

Framtidens stadsutveckling: En viktig aspekt av programmet är dess roll i att vägleda framtida stadsutvecklingsprojekt, med syftet att integrera idrotts- och motionsvänliga utrymmen i den växande stadsbilden.

Fokusområden

För att uppnå ovan mål nämns i programmet nyckelområden som kräver särskild uppmärksamhet och åtgärder av staden.

En aktiv skola:

Programmet understryker vikten av att integrera fysisk aktivitet i skoldagen för att uppmuntra elever till en aktiv livsstil från en tidig ålder. Detta omfattar utveckling av skolmiljöer som stimulerar till rörelse och lek samt införande av mer fysisk utbildning i läroplanen.

Organiserad motion och idrott för alla:

För att säkerställa att idrott och motion är tillgängligt för alla stadens invånare, oavsett ålder, kön eller socioekonomisk status, fokuserar programmet på att utöka och diversifiera utbudet av idrotts- och motionsaktiviteter. Detta inkluderar att erbjuda program anpassade för olika behov och intressen samt att öka tillgängligheten till idrottsanläggningar.

Anläggningar och ytor som främjar rörelse:

En viktig del av programmet är att utveckla och underhålla anläggningar och öppna ytor som uppmuntrar till spontan och organiserad fysisk aktivitet. Detta innebär investeringar i både nya och befintliga idrottsanläggningar, parker och grönområden för att göra dem mer tillgängliga och attraktiva för invånarna.

Programmet betonar också vikten av samverkan mellan olika sektorer och aktörer, inklusive skolor, idrottsföreningar, näringsliv och civilsamhälle, för att maximera effekterna av insatserna. Genom regelbunden uppföljning och utvärdering av programmet siktar staden på att kontinuerligt förbättra och anpassa sina strategier för att uppnå de uppsatta målen om en mer aktiv och hälsosam befolkning.

Prioriterade grupper

I programmet identifieras följande prioriterade grupper som staden särskilt ska fokusera på för att främja fysisk aktivitet. Dessa utvalda grupper har identifierats utifrån studier som visar att det finns stora skillnader i fysisk aktivitet bland just dessa:

- Barn och ungdomar i åldern 7–20 år, med ett särskilt fokus på de som är inaktiva. Detta inkluderar att adressera den lägre fysiska aktiviteten bland flickor jämfört med pojkar, samt de som har en låg socioekonomisk status och är mindre aktiva än de med hög socioekonomisk status.
- Flickor är särskilt prioriterade, då de är fysiskt aktiva i lägre utsträckning än pojkar i alla åldersgrupper, och att andelen som rör sig tillräckligt mycket minskar kraftigt med åldern.
- Barn och ungdomar med låg socioekonomisk status rör på sig mindre än de med hög socioekonomisk status.

- Barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning är också en prioriterad grupp, eftersom de är mindre aktiva än personer utan funktionsnedsättning.
- Ungdomar med låga betyg motionerar eller idrottar i mindre utsträckning än ungdomar med höga betyg.
- Gymnasieungdomar som går på yrkesförberedande program är mindre aktiva än de som går på studieförberedande program.

Programmet lägger stor vikt vid att minska ojämlikheter och skapa förutsättningar för alla att vara fysiskt aktiva, med särskilt fokus på att öka tillgången till och deltagandet i idrott och motion bland dessa grupper.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av förskoleavdelningen i samarbete med sociala avdelningen och stadsmiljöavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionsrådet den 11 mars 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget till program för idrott, motion och friluftsliv som fokuserar på att minska de ojämlikheter som råder i förhållande till tillgång och möjligheter till rörelse. Detta ligger i linje med förvaltningens arbete med att uppnå Agenda 2030.

I stadsdelsnämndens verksamhetsplan för 2024 har förvaltningen under mål 1.1 *Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid*, prioriterat arbetet med att på parklekarna och fritidsgårdarna erbjuda ett brett utbud av aktiviteter med betoning på rörelse. Exempel på aktiviteter är mini-röris, hinderbana, dans, basket och fotboll. Parklekarna fortsätter att utveckla arbetssätt för fysisk aktivitet utomhus.

Förvaltningens fritidsgård och preventiva fältteamet informerar om, motiverar och erbjuder barn och unga en mängd olika idrottsaktiviteter, särskilt i samband med skollov då organiserade aktiviteter kan utgöra en viktig skyddsfaktor. I arbetet finns även ett uppdrag att särskilt nå grupper som är underrepresenterade i idrotts- och föreningsliv så som flickor och personer med funktionsnedsättning. Alla ska ges möjlighet till delaktighet och deltagande på lika villkor.

Förvaltningens Hälsoteam erbjuder unga och vuxna med funktionsnedsättning ett varierat utbud av hälsofrämjande aktiviteter i linje med stockholmarnas fokus. Genom teamet har även förvaltningens medarbetare ökat sin kunskap och fått utbildning för att på bästa sätt stödja våra brukare till att utöva hälsofrämjande aktiviteter.

Förvaltningen erbjuder i sina verksamheter en mängd hälsofrämjande insatser för att stärka förutsättningarna för god fysisk och psykisk hälsa och en känsla av sammanhang, och jämlika relationer. Att nå och få med barn och unga i organiserade idrottsaktiviteter utgör också en viktig aspekt i arbetet med att förebygga och förhindra rekrytering av unga till kriminalitet.

Genom att tillhandahålla föreningsbidrag till olika aktörer kompletteras och varieras det utbud av idrotts- och föreningsaktiviteter som förvaltningen erbjuder i sina egna verksamheter.

För att möjliggöra ökad tillgänglighet har förvaltningen under 2023 sett över parklekarnas öppettider, vilket resulterade i utökade öppettider på Högalids parklek, Stora Blecktornsparken och Drakenbergsparken. Öppettiderna har utökats under den period där parklekarna har flest besökare. Parklekar och spontanidrottsanläggningar inom stadsdelsområdet är välbesökta och välanvända, då det kommer personer från hela staden. Förvaltningen ser en utmaning i att skapa fler ytor och anläggningar för rörelse då platsbrist råder, men ser att de ytor som finns används flitigt.

Barnkonsekvensanalys

Enligt stadens budget 2024 ska stadsdelsnämnderna verka för att fler barn och unga som önskar kan delta i fritidsaktiviteter. Inom befintliga verksamheter ska fysisk aktivitet och rörelse för alla barn och ungdomar främjas. Genom fysisk aktivitet kan sjukdomar förebyggas och barn och ungas psykiska hälsa påverkas positivt. Detta är förenligt med Barnkonventionens Artikel 31 som handlar om att barn har rätt till lek, vila och fritid.

Jämställdhetsanalys

I barn- och ungdomsgruppen är flickor fysiskt inaktiva i högre utsträckning än pojkar i alla åldersgrupper, generellt likväl som inom Södermalms stadsdelsområde. Flickor deltar i lägre utsträckning i föreningslivet och är underrepresenterade på stadens, och Södermalms, spontanidrottsytor. Förvaltningen fortsätter att prioritera arbetet med att nå målgruppen flickor. Ett exempel är en balanslek i Lumaparken som rustats upp med särskild hänsyn till flickors önskemål. Rent generellt sker upprustning av bland annat lekplatser så att de ska attrahera alla grupper, både flickor och pojkar. Ett annat exempel som lockar flickor är ”torsdagshäng” i parkleken Stora Blecktornsparken där deltagarna hjälper till med djurskötseln. Likväl erbjuds all verksamhet oavsett kön. Under året tar förvaltningen fram statistik över hur parklekarna i stadsdelsområdet används, där hänsyn tas till bland annat kön.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Lena Kullberg-Boman
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024–
2028

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2024-03-10
Lena Kullberg-Boman, Avdelningschef	2024-03-10